

JAARVERSLAGGEVING 2019

Stichting PRINS27

INHOUDSOPGAVE

pagina

BESTUURSVERSLAG

1. Missie, visie en doelstellingen	3
2. Activiteiten	3
3. Organisatie	6
4. Financiën	13
5. Vooruitblik 2020	16

BESTUURSVERSLAG 2019 STICHTING PRINS27

1. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLINGEN

Missie

PRINS27 is verantwoordelijk voor de exploitatie van het Koorenhuis, dé plek in Den Haag voor cultuurbeleving en talentontwikkeling voor jong en oud.

Visie

PRINS27 faciliteert, ondersteunt en initieert een verscheidenheid aan culturele, maatschappelijke en zakelijke activiteiten en evenementen in het Koorenhuis, waar cultuurbeleving, creatieve uitwisseling en talentontwikkeling voor jong en oud centraal staan. PRINS27 draagt zorg voor een professionele, passende en inspirerende omgeving.

Doelstellingen

De primaire doelstellingen van PRINS27 zijn:

- exploiteren van het Koorenhuis en zorg dragen voor beheer, onderhoud en ontwikkeling van gebouw en faciliteiten;
- faciliteren en ondersteunen van culturele, maatschappelijke en zakelijke activiteiten en evenementen in het Koorenhuis;
- realiseren, door te faciliteren, ondersteunen en initiëren, van een volledig en divers programma- en activiteiten aanbod in het Koorenhuis.

Daarnaast richt PRINS27 zich op het:

- bieden van een totaalconcept van voorzieningen: (les- en vergader-) ruimtes, podia, theater en horeca;
- beschikbaar stellen van ruimtes en faciliteiten aan Haagse culturele instellingen en cultureel verwante organisaties, eventueel tegen speciale tarieven en/of voorwaarden;
- positioneren, initiëren, informeren en promoten van zichzelf als culturele ontmoetingsplek;
- ondersteunen, versterken en in dienst staan van cultuureducatie en -participatie in Den Haag;
- vinden van een gezonde balans, als organisatie zonder winstoogmerk, tussen (cultureel en zakelijk) aanbod enerzijds en vraag vanuit de markt anderzijds.

Dit resulteert in de volgende activiteiten:

- verhuur kantoorruimtes
- verhuur t.b.v. lessen, workshops en repetities
- verhuur t.b.v. activiteiten en evenementen
- zakelijke verhuur
- horeca
- projecten, activiteiten en evenementen

2. ACTIVITEITEN

Centraal in 2019 stond het verder vormgeven van onze functie als exploitant van het Koorenhuis en onze primaire doelstellingen, in lijn met voorgaande jaren. Het Koorenhuis is in 2019 nog meer gaan bruisen, met een groot en divers aanbod van creatieve, culturele, maatschappelijke en zakelijke

activiteiten en evenementen. Diverse nieuwe partijen hebben het Koorenhuis gevonden als plek om hun activiteiten te organiseren, variërend van lessen, repetities en workshops tot grote evenementen. Verder heeft een aantal nieuwe organisaties gekozen voor het Koorenhuis als vaste thuisbasis, om er kantoor te houden of structureel activiteiten te organiseren.

In de ontwikkeling van het Koorenhuis als culturele *hotspot* en *Huis voor Makers* hebben wij ons verder verdiept. Onze visie daarop en de plannen en ideeën hebben wij verwerkt in ons beleidsplan 2021-2024, waarmee wij een subsidieaanvraag voor het Meerjarenbeleidsplan Kunst & Cultuur hebben ingediend.

Hieronder volgt een toelichting per activiteit.

Verhuur kantoorruimtes

Het aantal verhuurde kantoorruimtes is in 2019 gelijk gebleven. Wel zijn er een aantal wisselingen geweest, waarbij voormalige kantoorhuurders plaats hebben gemaakt voor nieuwe. Zo heeft Boqx0 de activiteiten in Den Haag beëindigd en het kantoor in het Koorenhuis opgezegd. Nieuwe kantoorhuurders zijn GUAP en de Baumgards. In totaal waren er 8 organisaties die ieder 1 of meerdere kantoorruimtes hebben gehuurd in het Koorenhuis.

Verhuur t.b.v. lessen, workshops en repetities

In totaal is er 4.117 keer een ruimte verhuurd ten behoeve van een les, workshop, etc. aan een diverse groep aanbieders, bestaande uit o.a. docenten (zelfstandige kunstprofessionals), collectieven en organisaties. Het betreft hier activiteiten wekelijks minstens een keer plaatsvinden en de groep bestaat uit ca. 90 verschillende aanbieders, waaronder de Popschool Den Haag, Haags Theaterhuis, Schrijversvakschool, Residentie Orkest, Het Nationale Theater, Koninklijk Conservatorium, Buikdansschool MounaMay. Het aantal en de samenstelling van deze groep zijn redelijk constant gebleven. Sommige aanbieders zijn om diverse redenen gestopt met de lessen of workshops in het Koorenhuis en er is een aantal nieuwe aanbieders bij gekomen. Aan het eind van het seizoen 2019/2020 hebben wij een tevredenheidspeiling gehouden onder deze groep vaste aanbieders. Daaraan hebben 24 aanbieders deelgenomen. Het levert een overwegend positief beeld op van hun ervaring en beleving van de faciliteiten en dienstverlening van het Koorenhuis. Aandachtspunten die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen, zijn zoveel mogelijk opgepakt.

Verhuur t.b.v. activiteiten en evenementen

Voor een activiteit of evenement, variërend van de theaterzaal tot andere ruimtes, is er 1.989 keer verhuurd. Voor het grootste deel ging het hier om activiteiten en evenementen die toegankelijk waren voor publiek, variërend van festival Mondriaan Jazz, een optreden van koor Kwasi Close, dansvoorstellingen van Russian Ballet en bijeenkomsten van Divers Den Haag.

Zakelijke verhuur

Ruimtes, variërend van theaterzaal tot vergaderruimtes ten behoeve van zakelijke activiteiten en evenementen zijn 142 keer verhuurd. Tot deze huurders behoren o.a. gemeente- en overheid gerelateerde organisaties en afdelingen, zoals verschillende afdelingen van de gemeente Den Haag, diverse ministeries, LKCA en Justice and Peace Nederland.

In de afgelopen jaren zijn er diverse verbeteringen aangebracht, zoals het versimpelen van verhuurprocedures, aantrekkelijke en overzichtelijke horeca-arrangementen en de verbeterde inrichting en uitstraling van het gebouw. Deze verbeteringen hebben een positief effect gehad op de zakelijke verhuur. Naast dat huurders regelmatig terugkeren, vinden ook steeds weer nieuwe

huurders hun weg naar het Koorenhuis. In 2020 gaan wij verder met het verbeteren van onze faciliteiten en dienstverlening en daarnaast met het werven van nieuwe huurders.

Horeca

Het verbeteren en aantrekkelijker maken van de horecavoorziening in het Koorenhuis is een doorlopend proces. In 2019 is de menukaart aangepast en zijn de zakelijke arrangementen gewijzigd en opgefrist. Voor de inrichting hebben we nieuw meubilair aangeschaft en daarmee de sfeer en beleving verder verbeterd. In het najaar zijn wij gestart met nieuwe maandelijkse horeca- events *Klub Soul* en *Klub Latin*; *Klub Soul* is een dansavond met live soul muziek op de zaterdag gericht op een 30+ publiek, *Klub Latin* is een zondag matinee dansclub met live latin en salsa muziek. Beide events hadden een aanlooptijd nodig, maar waren succesvol genoeg om voort te zetten. Deze activiteiten hebben bijgedragen aan het vergroten van de horecaopbrengsten en trekken een nieuw publiek naar het Koorenhuis, die vervolgens ook andere activiteiten bezoekt. De horecaopbrengsten zijn gestegen ten opzichte van 2018 en bevinden zich nog steeds in een stijgende lijn.

Projecten, activiteiten en evenementen

Zoals in voorgaande jaren hebben wij in 2019 de rol en functie van PRINS27 bij de exploitatie van het Koorenhuis verder uitgebreid en versterkt en ons in dat kader ook gericht op het coördineren en ontwikkelen van programma-aanbod. Aangezien een aantrekkelijk programma-aanbod een onmisbare randvoorwaarde is voor een gezonde exploitatie.

Daar hebben wij invulling aan gegeven door in eerste instantie succesvolle lopende samenwerkingsverbanden voort te zetten. Zo heeft ProJazz een nieuwe reeks concerten in het Koorenhuis geprogrammeerd, hebben wij met de Social Club diverse edities van de *Social Breakfast Club* georganiseerd en met Art Dansant samengewerkt aan een maandelijkse *Klub Dansant*.

In januari hebben wij De Regentenkamer in het Koorenhuis verwelkomd, met een structurele programmering van jazzconcerten en programma's in de foyer en zaal. Met GUAP zijn wij in januari een samenwerking aangegaan met de *GUAP Jams* (tegenwoordig *Jam & Juice*). In eerste instantie met 4 pilotiedities en vanaf september als vast maandelijks event. Met Haagse Makers hebben wij ons verder verdiept in wat het Koorenhuis kan betekenen voor makers in Den Haag, met creativiteit, verbeeldingskracht, vindingrijkheid en ondernemerschap als uitgangspunten. In het najaar zijn wij met Haagse Makers gestart met een vooronderzoek voor het realiseren van een *Creative Technology Hub* in één van de ruimtes in het gebouw.

Daarnaast hebben wij in november *Fantastic Femmes Fest* georganiseerd, een tweedaags festival waarop wij de creatieve en ondernemende vrouw in de spotlights hebben gezet. Hiervoor is projectfinanciering geworven en het festival hebben wij uitgevoerd met ondersteuning van een team van diverse freelance krachten en samenwerkingspartners. De resultaten van het festival hebben voor wat betreft publieksoptocht helaas niet aan de verwachtingen voldaan. Na een evaluatie van het project en het indienen van de projectverantwoording bij de verschillende subsidiënten en fondsen, zijn wij ons aan het beraden op of en evt. hoe wij verder gaan met het concept en de uitgangspunten van *Fantastic Femmes*. Er komt in ieder geval geen festival met dezelfde opzet. Een opbrengst van het festival is dat het Koorenhuis zich ook op het vlak van eigentijdse emancipatie en empowerment heeft geprofileerd. Hierdoor hebben wij o.a. een nieuw netwerk kunnen aanboren.

3. ORGANISATIE

Bestuur en governance

PRINS27 hanteert een raad-van-toezicht model, waarbij de directeur-bestuurder is belast met het besturen van de organisatie. Dit houdt onder meer in dat de directeur-bestuurder verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen, de strategie en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling, evenals voor het naleven van alle wet- en regelgeving en verder nog o.a. voor de financiële zaken, huisvesting en het personeelsbeleid. Hierover legt de directeur-bestuurder verantwoording af aan de raad van toezicht, die de taak heeft toezicht te houden op het beleid van de directie, de algemene en financiële gang van zaken.

Er zijn vier raad van toezicht vergaderingen geweest, waar onder meer het jaarverslag 2018 werd goedgekeurd en de voortgang bedrijfsvoering, projecten en activiteiten en financiën werden besproken. Naast de leden van de raad van toezicht waren daarbij de directeur-bestuurder en office manager (notulist) aanwezig. Raad van toezicht leden zijn benoemd voor een termijn van vier jaar en ontvangen voor hun werkzaamheden een bescheiden vergoeding.

Samenstelling Raad van Toezicht

De raad van toezicht bestaat uit de volgende leden:

Alexander Messelaar (1948), voorzitter
Voormalige bestuursadviseur gemeente Den Haag

Nevenfuncties:

- bestuurslid Stichting Den Haag & Midden-Europa (IDHEM)

Ramòn Reijpert (1969)
Riskmanager bij Medux
Geen nevenfuncties

Nicole Vrolijk (1964)
Algemeen directeur bij Nelisse Makelaarsgroep
· bestuurslid Muzee Scheveningen

Lien Cornelissen (1983)
Jurist, singer-songwriter en coach/eigenaar Laat je zien coaching
Nevenfunctie:

- lid raad van toezicht Skippy Pepijn Pijnacker

Duncan Peltenburg (1973)
Gitaardocent, bandcoach en fotograaf/beeldbewerker
Nevenfunctie:
· bestuurslid Kunstenbond

Shahaila Winklaar (1968)
Beeldend kunstenaar en freelance museumdocent
Geen nevenfuncties

Samenstelling directie-bestuur

Sewan Mumcuyan (1973), directeur-bestuurder

Nevenfuncties:

- voorzitter raad van toezicht Mocca Amsterdam
- voorzitter bestuur Raymi Sambo Maakt
- penningmeester bestuur RAST Theater

Aftreedschema

Zoals in onderstaand aftreedschema te zien is, zijn op twee momenten meerdere leden tegelijkertijd toegetreden tot de raad van toezicht. Op basis van de vastgelegde zittingstermijnen zou dit betekenen dat zij gelijktijdig moeten aftreden. Vernieuwing van de raad van toezicht zou echter zo goed mogelijk gepaard moeten gaan, met borging van voldoende (historische) kennis over de organisatie. Om die reden wordt het aftreedschema in 2020 opnieuw tegen het licht gehouden en waar nodig aangepast, binnen de statutaire kaders van de stichting en conform de Governance Code Cultuur. Het huidige aftreedschema ziet er als volgt uit:

Naam	In functie	Termijn	Aftreding
Alexander Messelaar	27-6-2013	2e termijn	27-6-2021
Ramòn Reijpert	27-6-2013	2e termijn	27-6-2021
Nicole Vrolijk	27-6-2013	2e termijn	27-6-2021
Lien Cornelissen	25-4-2018	1e termijn	25-4-2022
Duncan Peltenburg	25-4-2018	1e termijn	25-4-2022
Shahaila Winklaar	25-4-2018	1e termijn	25-4-2022

Governance Code Cultuur

PRINS27 onderschrijft en gebruikt de Governance Code Cultuur. Navolging van de Governance Code is vastgelegd in de 'PRINS27 Code' die tot stand gekomen na een algehele herijking van de governance binnen PRINS27, uitgevoerd mede in het licht van de nieuwe Governance Code Cultuur die per 1 januari 2019 geldt. Deze herijking heeft geleid tot het opstellen van een reglement directeur en raad van toezicht Stichting PRINS27 en het opstellen van deze 'PRINS27 Code'.

Hiermee komt ook tot uitdrukking dat de RvT zich naast de directeur mede verantwoordelijk voelt voor de uitvoering van deze Governance Code Cultuur. Daarbij vindt de raad van toezicht niet enkel van belang dat de Governance Code Cultuur wordt nageleefd, maar ook dat er transparantie is over de vertaling hiervan naar de governance binnen PRINS27.

De 'PRINS27 Code' is bedoeld om de Governance Code Cultuur toegankelijker te maken en accenten te leggen, waar wij die als PRINS27 wenselijk vinden. Te beginnen met de stelling dat deze 'PRINS27 Code' nooit de individuele verantwoordelijkheid van directeur en leden van de RvT zal vervangen. De 'PRINS27 Code' ondersteunt goed bestuur en toezicht, ook bij zaken die hieronder niet expliciet beschreven worden.

PRINS27 Code

- **Belangen van stakeholders** De directeur voert regelmatig gesprekken met stakeholders over hun verwachtingen en behoeftes. De raad van toezicht (hierna RvT) besteedt bij besluitvorming actief aandacht aan de belangen van stakeholders, zoals de gemeente Den Haag, huurders en de medewerkers van PRINS27. Omdat het belangrijk is dat de RvT de organisatie kent, bezoeken de leden van de RvT regelmatig Het Koorenhuis.

- **Geïnspireerd en veilig werken binnen PRINS27** De RvT en directeur vinden het belangrijk dat er binnen PRINS27 veilig en geïnspireerd kan worden gewerkt. En dat er een vertrouwen heerst waarbinnen medewerkers zich vrij voelen om eventuele misstanden of onregelmatigheden te melden. Uitgangspunt is dat iedereen in staat is om dit in eerste instantie te bespreken met degenen die het betreft. De directeur stelt een gedragscode/integriteitscode op en draagt er zorg voor dat instructies voor de veiligheid van de werkomgeving zowel kenbaar worden gemaakt aan de medewerkers van PRINS27 als aan extern ingehuurde krachten. Er is een externe vertrouwenspersoon voor het personeel. Ook bij het eigen functioneren van de RvT en de directeur is integriteit en het voorkomen van belangenverstremming en tegenstrijdige belangen zeer belangrijk. Medewerkers hebben de mogelijkheid om contact op te nemen met de voorzitter van de RvT, wiens gegevens nadrukkelijk onder de aandacht van de medewerkers worden gebracht alsmede de gegevens van de vertrouwenspersoon.
- **Deskundigheid RvT** Deskundigheid binnen de RvT en reflectie op het functioneren van de RvT zijn belangrijke voorwaarden voor het adequaat kunnen blijven uitoefenen van de toezichthoudende taak. Eens per 3 jaar evalueert de RvT zijn eigen functioneren uitgebreider.
- **Werving en inwerken nieuwe leden RvT** Bij de werving van nieuwe leden wordt gezocht naar de kandidaten die qua achtergrond, expertise en persoonlijkheid een aanvulling zijn op de zittende leden in de RvT. Om continuïteit te kunnen waarborgen bespreekt de RvT jaarlijks het schema van aftreden en zet het de nodige acties in gang om tijdig aankomende vacatures te kunnen vervullen. In het kader van transparantie wordt het rooster van aftreden van de RvT op de website gepubliceerd. Nieuwe leden van de RvT ontvangen een introductiedossier. Hiervan maakt in ieder geval onderdeel het meest recente jaarverslag, de statuten, het reglement Directie en RvT, de PRINS27 Code, Governance Code Cultuur en Code Diversiteit & Inclusie. Tevens maakt hiervan onderdeel uit de beschrijving van de administratieve organisatie (AO/IB) van PRINS27.
- **Transparantie over toezicht en naleving codes** De RvT vindt transparantie over toezicht belangrijk. In het jaarverslag wordt toegelicht op welke wijze de Governance Code Cultuur en Code Diversiteit & Inclusie is nageleefd. Wanneer PRINS27 afwijkt van de aanbevelingen van deze Codes, dan wordt dat gemotiveerd. Statuten, reglementen en jaarstukken worden gepubliceerd op de website.
- **RvT en samenwerking met directeur** De directeur verschaft de RvT gevraagd en ongevraagd alle informatie die de RvT nodig heeft voor een adequate vervulling van de toezichthoudende taak. Leden van de RvT kunnen ook zelf informatie vragen en nemen hierin een actieve rol. Uitgangspunt binnen PRINS27 is dat de RvT vergadert in aanwezigheid van de directeur. Voorafgaand aan het jaarlijkse functioneringsgesprek dat twee afgevaardigden van de RvT voeren met de directeur, vergadert de RvT in afwezigheid van de directeur.

Personeel en medewerkers

Formatie

De formatie in dienstverband bedroeg over 2019 gemiddeld 14,37 fte en bestond uit 19 medewerkers, inclusief 2 medewerkers die via de STiP regeling zijn aangesteld en waarvoor loonkostensubsidie is ontvangen. De reorganisatie, waaraan in maart 2017 een begin is gemaakt, is eind 2019 volledig afgerond. Deze reorganisatie maakte deel uit van het verder optimaliseren van de bedrijfsvoering van PRINS27, dat onder andere is gerealiseerd door het terugbrengen van de

formatie met 4,6 fte in de periode 2017-2020. Hierdoor zijn 2 functies opgeheven en 4 medewerkers (2,6 fte) boventallig geworden, 2 medewerkers zijn afgevloeid.

Er zijn in de formatie diverse wisselingen en tijdelijke uitbreidingen geweest. De medewerker secretariaat, die deels ook werkte aan de sales en planning, heeft haar dienstverband beëindigd. Per februari is er een nieuwe office manager aangesteld, die het takenpakket incl. de sales en planning heeft overgenomen. De medewerker exploitatie/sales heeft zijn takenpakket ingeruild voor techniek/productie. De teamleider horeca heeft de sales in zijn takenpakket er bij gekregen. Om deze tijdelijke verschuivingen en de (toegenomen) drukte op te vangen is er tijdelijk een medewerker sales voor 8 uur per week aangetrokken. Dit dienstverband eindigt in maart 2020.

Freelancers

Naast de personeelsformatie hebben wij op diverse vlakken op freelancebasis inhuurkrachten ingezet. Licht- en geluidstechnici zijn gezet voor de technische uitvoering van culturele en zakelijke activiteiten/evenementen en met de horeca zijn wij in de loop van 2019 bijna geheel overgestapt op inhuurkrachten op freelance basis, waar hiervoor voorheen medewerkers op payroll basis werden ingehuurd. Er is daarnaast structureel gewerkt met een freelance marketing- en communicatiemedewerker en zijn er diverse freelancers ingehuurd voor specifieke projecten.

Stagiairs en vrijwilligers

In het najaar waren er een stagiair marketing en communicatie en een stagiair horeca actief. Daarnaast hebben ca. 10 vrijwilligers zich ingezet voor diverse ondersteunende werkzaamheden tijdens activiteiten en evenementen.

Bedrijfsvoering

Na de inspanningen die in de afgelopen jaren zijn gepleegd om de bedrijfsvoering te stroomlijnen en optimaliseren, hebben wij ons in 2019 gericht op het verder finetunen en bestendigen hiervan.

Interne organisatie

Met het team servicepunt, bestaande uit 5 medewerkers, is een nieuwe verdeling van taken en verantwoordelijkheden gemaakt met als uitgangspunt meer zelfsturing. Het team is door middel van een coaching- en intervisietraject in dit proces begeleid. De wisselingen op de afdelingen sales en productie/techniek hebben geleid tot een nieuwe indeling van taken en werkzaamheden. Voor de sales is een nieuwe werk- en communicatiestructuur opgezet en er is gewerkt aan een werkstructuur voor productie/techniek. Aan het eind van het jaar hebben wij een teamsessie georganiseerd voor alle medewerkers in loondienst en vaste inhuurkrachten horeca en communicatie/marketing. Op deze sessie is er onder begeleiding van twee coaches gewerkt aan het verbeteren van de onderlinge communicatie en samenwerking. De teamsessie is door alle medewerkers zeer positief ontvangen.

Administratie / HRM

Voor wat betreft de administratie zijn de inspanningen vooral gericht geweest op lopende zaken en waren er geen relevante aanpassingen. Onze cao, de car uwo, is eind 2019 geëindigd en vervangen door een cao gemeenten. Dit betekent dat er per 1 januari 2020 formeel geen bestaande cao meer is die wij kunnen volgen. In 2019 zijn wij met een verkenning gestart voor een overstap naar een andere cao en ronden dit traject naar verwachting in 2020 af.

Sales

Medio 2019 hebben wij een tariefverhoging doorgevoerd en het tarievenstelsel gewijzigd. Voorheen werd het tarief van ruimtes bepaald door het type gebruiker, die ingedeeld werd als "culturele" of "zakelijke" gebruiker. Hier zijn wij van afgestapt en hebben deze indeling gemaakt aan de hand van

de ruimtes in plaats van gebruikers. Ruimtes hebben hierdoor vaste tarieven gekregen. Dit is een meer consistente en eenduidige werkwijze, die beter werkbaar is voor de sales. Tegelijkertijd zijn de huurtarieven verhoogd. Verder is er een online reserveringstool ontwikkeld, waarmee online op de website vergader- en lesruimtes op basis van realtime beschikbaarheid kunnen worden geboekt. Deze tool is in eerste instantie ingesteld voor drie vergaderruimtes en wordt in 2020 uitgerold voor alle lesruimtes, zodra alle eventuele bugs zijn verholpen.

Horeca

Het nieuwe kassasysteem van de horeca is verder gefinetuned en geoptimaliseerd. De exploitatievergunning horeca is vernieuwd met registratie van alle nieuwe leidinggevenden. Tegelijkertijd is er een terrasvergunning geregeld voor een terras, dat wij gedurende het gehele jaar kunnen plaatsen aan de gehele voorgevel van het Koorenhuis. Verder is het assortiment vernieuwd, evenals de zakelijke arrangementen, waarbij verkoopprijzen navenant zijn verhoogd. Om verkooppunten op diverse plekken in het gebouw te kunnen plaatsen, is er een nieuwe mobiele bar en een kassameubel aangeschaft. Deze kunnen worden ingezet voor verschillende activiteiten die in de foyer en zaal plaatsvinden.

Beheer en onderhoud gebouw / ICT

Er is gedurende het jaar een aantal vernieuwingen en verbouwingen gedaan. Een daarvan is het samenvoegen van twee ruimtes die wij zelf in gebruik hebben, waardoor er een open werkruimte is gecreëerd en extra werkplekken voor onze medewerkers zijn gerealiseerd. Daarnaast is de kleedkamer van de zaal, die ernstig was verouderd en niet meer representatief was om artiesten te ontvangen, geheel vernieuwd. Op de tweede verdieping is een gemeenschappelijke ruimte, met toiletten en een keuken die gebruikt worden door kantoorhuurders, geheel vernieuwd en o.a. voorzien van nieuw sanitair en moderne faciliteiten/apparatuur.

Door de gemeente zijn wij betrokken bij de voorbereiding en aanbesteding van een opdracht voor vervanging van de luchtbehandelingskasten op het dak en alle daarmee samenhangende werkzaamheden, zoals vervanging luchtbehandelingssysteem, aanleggen nieuwe kanalen, etc. Dit is een forse operatie en stond gepland om in het voorjaar 2020 te starten. De gemeente heeft het echter een jaar uitgesteld en de werkzaamheden staan nu gepland in het voorjaar/medio 2021.

Externe organisatie

Naast verschillende diversiteitsnetwerken zoals Divers Den Haag en het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten, die verder worden toegelicht onder de Code Diversiteit en Inclusie, hebben wij ons lidmaatschap van MKB Den Haag voortgezet. In november zijn wij toegetreden tot het Haags Directieoverleg Podiumkunsten en hebben ons eveneens aangesloten bij de Haagse Cultuur Academie, waarvan de kick-off bijeenkomst in het Koorenhuis heeft plaatsgevonden. Op individueel vlak zijn er gesprekken geweest met diverse culturele instellingen, zoals Het Nationale Theater, Het Filmhuis en Korzo, waarin er onder meer over mogelijke samenwerking is gesproken. Contact met de gemeente is er op verschillende niveaus veelvuldig geweest, o.a. voor het bespreken van de voortgang.

Overig

In het bestuursverslag van afgelopen jaar hebben wij melding gemaakt van de geluidsoverlast die sommige bewoners van omliggende panden ervaren van de activiteiten in het Koorenhuis en dwangsommen die als gevolg daarvan door de Omgevingsdienst Haaglanden zijn opgelegd. In 2019 zijn wij verder gegaan met het zoeken van een oplossing hiervoor. In dat kader zijn wij met de Centrale Vastgoedorganisatie van de gemeente in gesprek gegaan, waarna er door bureau KGI - in

opdracht van de gemeente - een akoestisch onderzoek is uitgevoerd, waarin er diverse aanbevelingen worden gedaan. Aan de hand van een kostenberekening die KGI heeft aangeleverd moeten er nog concrete afspraken met de gemeente gemaakt worden.

Daarnaast hebben wij opdracht gegeven voor een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). De knelpunten en aanbevelingen die in de rapportage staan beschreven zijn deels aangepakt en worden verder in 2020 afgerond.

In het najaar is er gewerkt aan het uitwerken van een beleidsplan 2021-2024, dat is ingediend als aanvraag voor het Meerjarenbeleidsplan Kunst & Cultuur 2021-2024 van de gemeente Den Haag. Voor de periode 2017-2020 ontvangt PRINS27 structurele subsidie uit de algemene middelen van OCW en niet uit het Meerjarenbeleidsplan. Door de gemeente is er geen uitsluitel gegeven op welk budget wij een beroep kunnen doen voor voortzetting van onze meerjarige subsidie en derhalve hebben wij een aanvraag ingediend in het kader van het Meerjarenbeleidsplan. Medio 2020 volgt uitsluitel over onze aanvraag.

Code Diversiteit & Inclusie (t/m 31-10-2019 Code Culturele Diversiteit)

Wij onderschrijven de Code Diversiteit & Inclusie en leven de Code op een vanzelfsprekende en organische manier na. Er is veel kennis en ervaring beschikbaar over diversiteit en inclusie binnen de cultuursector en het werkveld van een culturele instelling in een grootstedelijke context. Het vergroten van diversiteit en inclusie binnen de organisatie en van het Koorenhuis als culturele grootstedelijke locatie volgens de pijlers van de Code Culturele Diversiteit (Programma, Personeel, Partners) vormen sinds 2016 belangrijke uitgangspunten.

Het personeelsverloop bij PRINS27 is nihil, maar waar mogelijk vormt diversiteit een belangrijke afweging bij de aanname van nieuw personeel of aanstelling van zzp'ers en inhuurkrachten. In het programma-aanbod op basis van verhuur spelen diversiteit en inclusie ook een rol, al kunnen wij dit maar deels beïnvloeden. In 2019 is er samengewerkt met verschillende makers, cultuurprofessionals en organisaties die een positieve bijdrage hebben geleverd aan de diversiteit en inclusie van projecten, evenementen en activiteiten in het Koorenhuis. Verder hebben wij deelgenomen aan relevante diversiteitsnetwerken, zoals het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten en Divers Den Haag.

In het voorjaar hebben wij een oproep gedaan aan een aantal bevriende instellingen om met elkaar in gesprek te gaan over hoe diversiteit en inclusie beter en effectiever door de Haagse cultuursector opgepakt zou kunnen worden, complementair op reeds lopende initiatieven en van binnenuit en niet omdat het wordt opgelegd door overheidsbeleid. Naar aanleiding van deze oproep is een werkgroep ontstaan waarin verschillende organisaties en zelfstandige cultuurprofessionals zijn vertegenwoordigd. Dit initiatief wordt inhoudelijk en financieel ondersteund door de gemeente. Met de werkgroep hebben wij diverse bijeenkomsten gehouden en hebben op 19 november een meetup georganiseerd in het Koorenhuis. Aan deze meetup hebben ca. 60 mensen deelgenomen, vanuit verschillende organisaties en in diverse functies. Dit initiatief, dat de werktitel 'Diversiteit en Inclusie in de Haagse Cultuursector' draagt, wordt voortgezet in 2020.

Fair Practice Code

In verband met de voormalige rechtspositie van onze medewerkers volgen wij de car uwo. Deze cao, die in beginsel voor ambtenaren geldt, passen wij toe op alle punten waar mogelijk en waar die van toepassing zijn. Met de freelancers theatertechniek werken wij volgens een overeenkomst van opdracht en hanteren we een uurtarief van € 25,00 p/uur excl. btw. Flexkrachten voor de horeca huren wij op freelance basis, op basis van een overeenkomst van opdracht en tegen uurtarieven die

variëren tussen € 16 en € 20 per uur. Bij andere inhuur-/flexkrachten werken wij eveneens met een overeenkomst van opdracht en variëren de uurtarieven tussen € 25,00 en € 50,00 p/uur, afhankelijk van de aard en duur van de opdracht en de vereiste competenties. Stagiairs ontvangen een stagevergoeding van € 250 p/maand. Met vrijwilligers wordt een vrijwilligerscontract afgesloten en zij ontvangen in beginsel geen vergoeding, met uitzondering van een reiskostenvergoeding indien nodig. Bij de inzet van vrijwilligers en stagiair geldt dat het aanvullende en incidentele werkzaamheden betreft, waarbij er geen sprake was van verdringing van arbeid. Financiële afspraken met uitvoerende artiesten, kunstenaars, etc. die wij maken ten behoeve van programmering zijn marktconform. Wij blijven ons inzetten, nu en in de toekomst, om de richtlijnen van de Fair Practice Code toe te passen en waar nodig te optimaliseren.

Overig

Communicatie/marketing

De marketing en communicatie is uitgevoerd in lijn met de reeds ingezette positionering en profilering en een eerder opgesteld communicatieplan. Onze activiteit op sociale media is vergroot en sinds medio 2019 is er gewerkt aan het creëren van meer structuur en beleid. De website is vernieuwd, met een verbeterde navigatie en een aantrekkelijker en overzichtelijker ontwerp. Een online boekingsstool die is ontwikkeld is daarin geïntegreerd, evenals alle aanpassingen in ons tarievenstelsel, assortiment en arrangementen en prijzen. Door de evenementen die wij zelf maandelijks hebben georganiseerd en waarvoor communicatie-inspanningen gepleegd moesten worden hebben geleid tot een werkstructuur waarbij vaste taken en acties snel kunnen worden opgepakt en ingezet. Het heeft er ook toe geleid dat wij ons hebben moeten toeleggen op o.a. content-creatie en -plaatsing, publieksopbouw en kaartverkoopacties. Dit was voor ons nog een pril proces en in 2020 gaan wij verder om ons daarin te bekwamen.

Onze visuele identiteit hebben wij doorgetrokken naar het gebouw, waarbij alle borden, bewegwijzering, etc. - de zgn. *wayfinding* - zijn vervangen en in lijn gebracht met de nieuwe huisstijl en eveneens zijn verbeterd, zodat bezoekers hun weg door het gebouw nog beter kunnen vinden. Ook zijn wij gebruik gaan maken van narrow casting via twee digitale schermen. Eén daarvan hangt bij de entree en daarop plaatsen wij content over de diverse activiteiten en evenementen die in het Koorenhuis plaatsvinden. Bij de horeca is de menukaart vervangen door een digitaal scherm, wat ons meer mogelijkheden biedt om bepaalde acties of aanbiedingen te promoten en gemakkelijk het assortiment voor specifieke evenementen aan te passen.

In september hebben wij met een stand deelgenomen aan de Cultuurmarkt op het UITFestival. Daar hebben wij onze activiteiten in het najaar gepromoot en hebben wij contactgegevens verzameld van geïnteresseerde bezoekers.

Risico's en onzekerheden

Voor wat betreft de continuïteit van de exploitatie van het Koorenhuis zijn wij grotendeels afhankelijk van de gemeentelijke subsidie die voor dit doel wordt ontvangen. Wanneer de frictiekostensubsidie buiten beschouwing wordt gelaten, is de verhouding eigen inkomsten en subsidie ca. 50/50. De subsidie is voor de periode 2018-2020 toegekend voor een jaarlijks bedrag van € 755.000 (excl. indexatie) uit de algemene middelen OCW. Het is op dit moment onduidelijk of dit op dezelfde wijze na 2020 zal worden voortgezet. Dat hangt mede af van de beoordeling van onze aanvraag in het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst & Cultuur 2021-2024.

Naast de subsidie genereren wij exploitatie-opbrengsten uit ruimteverhuur en horeca. Het terugvallen van deze opbrengsten vormt een risico. In dat kader is het van belang dat wij blijven vernieuwen en op zoek blijven gaan naar nieuwe initiatieven, activiteiten, projecten, etc. en die - bij voorkeur op vaste/structurele basis - verbinden aan het Koorenhuis. Het wegvallen van de stabiele huurinkomsten en contracten met een looptijd van 1 tot 4 jaar van kantoorhuurders vormt een risico. Van beide ontwikkelingen is echter op het moment van schrijven geen sprake en ervaring leert dat er voor kantoren gemakkelijk nieuwe huurders te vinden zijn.

Zoals onder Financiën staat beschreven en wordt toegelicht, is 2019 met een fors exploitatietekort afgesloten. Dit resulteert in een negatief eigen vermogen, dat wij in de komende jaren moeten inlopen. Op dit moment vormt het negatief vermogen geen direct gevaar voor de liquiditeit en bedrijfsvoering, door de aanwezigheid van verschillende financiële buffers. Deze reserves zijn hier echter niet voor bestemd en dienen zo spoedig mogelijk te worden aangevuld. Ondanks dat er hard wordt gewerkt aan het structureel verhogen van de eigen inkomsten en een stijgende lijn in de inkomsten die wij ook in 2019 hebben kunnen realiseren, vergt dit een strakkere sturing op kosten. Het afgenomen weerstandsvermogen vormt hoe dan ook een risicofactor. Ten tijde van het schrijven van dit bestuursverslag is de Coronacrisis uitgebroken en hoewel de volledige scope van deze crisis nu nog niet bekend is, is duidelijk dat de financiële impact in 2020 niet gering zal zijn.

Verder vormt de door de Omgevingsdienst in 2018 opgelegde last onder dwangsom een risico voor de exploitatie. Het beperkt de mogelijkheden van het gebruik van zaal, foyer en diverse lesruimtes en daarmee de aantrekkelijkheid van het Koorenhuis. In de tussentijd, tot de geluidsoverlast is verholpen en de last onder dwangsom van tafel is, proberen wij een en ander zo goed mogelijk op te vangen door beperkingen te hanteren voor de tijden waarop de zaal wordt gebruikt, het soort activiteiten dat wij er plaatsen en door waar mogelijk en nodig gebruik te maken van gemeentelijke ontheffingen zoals een geluidsontheffing.

4. FINANCIËN

Algemene toelichting

Het jaar is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van 130.255 euro. Deels wordt gecompenseerd door vrijval van reserves, waardoor de onttrekking aan de algemene reserve neerkomt op 122.365 euro. Dit leidt tot een negatief eigen vermogen van 118.352 euro.

Er is opnieuw een stijging in de exploitatieopbrengsten gerealiseerd ten opzichte van 2018. Niettemin is er een negatief exploitatieresultaat geboekt. Dit is te wijten aan o.a. onverwachte tegenvallers of aanpassingen die wij hebben moeten doen en noodzakelijke investeringen die op diverse gebieden binnen de organisatie zijn gedaan. Daarnaast heeft de reorganisatie, naast een toegenomen aantal activiteiten en evenementen, extra druk gelegd op de organisatie en is er extra inzet gepleegd voor zowel extra inhuur ten behoeve van ondersteuning als aan training, coaching en begeleiding. Zo zijn wij Door verschuivingen binnen het team sales zijn wij genoodzaakt geweest om een tijdelijke kracht die niet was begroot aan te nemen ter ondersteuning, om de hoeveelheid werk het hoofd te bieden. Het vertrek van de medewerker secretariaat en een afvloeiingsregeling die in dat kader is getroffen, had dubbele salarislasten als gevolg. Een aanzienlijke eenmalige cao-uitkering voor alle medewerkers was eveneens een onvoorziene tegenvaller. Verder heeft het festival *Fantastic Femmes Fest*, waarvoor aanvullende fondsen en subsidies waren geworven, tegenvallende publieksopkomst en kaartverkoopopbrengsten gehad dat ertoe heeft geleid dat wij uit de eigen begroting een bijdrage hebben bijgelegd om het tekort in de projectbegroting te compenseren.

Sommige investeringen waren noodzakelijk om de stijgende lijn in publiek en inkomsten te behouden en uit te bouwen, zoals bijv. ureninzet van een communicatiemedewerker. Verder stellen wij vast dat de groei aan activiteiten nog niet efficiënt genoeg ingevuld wordt met bijv. inhuurkrachten en inkoop en dat er daarnaast meer middelen en personeel doorbelast kunnen worden. Ook had er beter gestuurd moeten worden op de financiële voortgang. Het tekort dat is ontstaan, was niet voorzien in de financiële rapportages die maandelijks worden opgesteld en eveneens zijn voorzien van een prognose voor het gehele jaar. Dit vormen aandachtspunten voor 2020.

Reserves

De bestemmingsreserve horeca ad. 10.106 euro valt volledig vrij. Onttrekking van de bestemmingsreserve inventaris is verrekend met een dotatie conform vervangingsplan en komt daarmee uit op een dotatie van 2.217 euro. De algemene reserve bedraagt per 31-12-2019 118.352 euro negatief.

Subsidies

Van de gemeente Den Haag is in totaal 1.109.624 euro aan subsidie ontvangen. Dit bestaat uit een exploitatiesubsidie van 805.084 euro, waarin de aan de gemeente verschuldigde huur van 176.641 euro is verrekend en een deel van de subsidie is bestemd voor het meerjarig onderhoudsplan (MJOP). Daarnaast is, conform werkelijke kosten, een bijdrage van 286.540 euro ontvangen ten behoeve van de frictiekosten en eenmalige bijdragen voor projecten van 18.000 euro. Onderstaand en op de volgende pagina is een verkorte balans en een staat van de baten en lasten te zien.

Balans per 31 december 2019
(na resultaatbestemming)

	31 december 2019	31 december 2018
ACTIVA		
Vaste Activa		
Verbouwingen	38.908	47.418
Installaties	9.629	13.452
Inventaris	14.221	23.893
Automatisering	1.012	5.381
Totaal vaste activa	63.770	90.144
Vlottende Activa		
Voorraden	7.462	4.763
Kortlopende vorderingen		
Debiteuren	51.970	44.815
Belastingen, premies sociale verzekeringen	19.232	14.597
Overige vorderingen	57.178	125.086
Totaal kortlopende vorderingen	128.380	184.498
Liquide middelen	468.209	529.484
Totaal ACTIVA	667.821	808.891
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	-118.354	4.013
Bestemmingsreserves	134.773	142.662
Totaal reserves	16.419	146.675
Vorzieningen	393.081	434.602
Egalisatiereserve	38.908	47.245
Kortlopende schulden		
Crediteuren	44.158	70.956
Belastingen, premies sociale verzekeringen	108.771	47.731
Overige schulden	66.483	61.682
Totaal kortlopende schulden	219.412	180.369
Totaal PASSIVA	667.821	808.891

Staat van baten en lasten over 2019

	realisatie 2019	realisatie 2018
BATEN		
Opbrengsten uit exploitatie	668.522	613.290
Subsidie gemeente Den Haag	1.109.624	1.034.250
Overige bedrijfsopbrengsten	115.676	104.133
Totaal BATEN	1.893.822	1.751.672
LASTEN		
Lonen en salarissen	1.086.432	923.881
Gebouw gebonden materiële kosten	610.853	583.221
Initiële kosten / rente en afschrijvingskosten	51.727	46.788
Organisatiekosten	275.065	224.677
Totaal LASTEN	1.929.218	1.778.567
Resultaat	-130.255	-26.895
Mutaties reserves:		
Algemene reserve	122.365	(onttrekking)
Bestemmingsreserve implementatie horeca	10.106	(onttrekking)
Bestemmingsreserve vervanging inventaris	2.217	(dotatie)

Toelichting, enkele bijzonderheden

Opbrengsten uit exploitatie bestaan hoofdzakelijk uit opbrengsten verhuur en horeca.

In 2019 zijn er hogere opbrengsten gerealiseerd ten opzichte van vorig jaar. De subsidie van de gemeente Den Haag is incl. eenmalige subsidies die voor projecten zijn ontvangen. De overige bedrijfsopbrengsten vallen hoger uit, o.a. omdat er bijdragen zijn ontvangen van private fondsen voor het festival *Fantastic Femmes Fest*. Deze bijdragen vallen weg tegen de kosten die zijn gemaakt voor het project. Daarnaast valt deze post hoger uit door ontvangen loonkostensubsidie voor 2 medewerkers die in het kader van de STiP regeling van de gemeente werkzaam zijn.

Gebouw gebonden kosten vallen hoger uit o.a. door verschillende eenmalige uitgaven en investeringen en hogere gebruikskosten in verband met meer evenementen en activiteiten. De organisatiekosten zijn incl. de eenmalige kosten voor projecten, die weg vallen tegen de bijdragen. Daarnaast vallen de organisatiekosten hoger uit door een grotere inzet van inhuurkrachten, meer inkoop en meer kosten voor pr/communicatie.

5. VOORUITBLIK 2020

In 2020 wordt de beleidsplanperiode 2017-2020 afgesloten. In de afgelopen jaren is de exploitatie erop gericht geweest om het Koorenhuis als plek voor talentontwikkeling en cultuureducatie en als culturele plek van waarde voor de stad te ontwikkelen en vorm te geven. Er is hard gewerkt om tot een gezonde en efficiënte bedrijfsvoering te komen, met als doel te bouwen aan een stabiele en toekomstbestendige organisatie. Ondanks dat wij 2019 afsluiten met een financieel tekort, hebben wij vertrouwen in de toekomst. Meer en meer zien wij dat het Koorenhuis door veel partijen als aantrekkelijke plek wordt gezien om hun activiteit of evenement te organiseren. Ook zien wij de openheid en intenties van partijen toenemen om daarbij een partnerschap met ons aan te gaan.

Tegelijkertijd zijn wij ondernemender geworden en ondanks dat dit resultaten oplevert, gaat het eveneens gepaard met risico's.

In het komend jaar gaan wij ons in de eerste plaats richten op financieel herstel. Dit houdt o.a. in dat wij de jaarbegroting moeten bijstellen, zonder het verminderen van onze inzet op het vergroten van de opbrengsten. Ondanks dat de continuïteit van de organisatie niet in gevaar komt door de uitgebroken Coronacrisis, zorgt het ervoor dat wij alle zeilen moeten bijstellen en dat financieel herstel meer tijd in beslag zal nemen dan wij hadden gehoopt.

Succesbepalende factoren voor 2020 zijn als volgt:

- Algemene reserve aanvullen.
- Financieel beleid aanscherpen.
- Verscheidenheid van culturele, maatschappelijke en educatieve huurders.
- Stevige positionering en profilering als "creatieve en culturele hotspot" in stad en regio.
- Vergroten van de opbrengsten uit exploitatie en programmering.
- Verbeteren van de interne organisatie.
- Verder professionaliseren van de faciliteiten en dienstverlening.

Onderstaand een vooruitblik op de werkzaamheden die wij in 2020 gaan uitvoeren en doelen die wij ons daarbij stellen aan de hand van drie aandachtsgebieden: *strategie en beleid, management van medewerkers, processen en middelen en klanten en partners.*

Strategie en beleid

In 2020 wordt het traject om de governance binnen PRINS27 te verbeteren en professionaliseren afgerond. Onze belangrijkste stakeholders zijn nog altijd de raad van toezicht, medewerkers, de gemeente, organisaties, vaste culturele en maatschappelijke aanbieders in het Koorenhuis. Wij blijven ons inzetten voor draagvlak bij deze stakeholders voor onze visie en strategie voor de komende jaren. Daarnaast zetten wij in op draagvlak in de stad, o.a. door partnerschappen aan te gaan met interessante en relevante organisaties en initiatieven, maar ook door ons aan te blijven sluiten bij relevante initiatieven en netwerken. Nieuw in dit kader is de aansluiting bij het Haags Directieoverleg Podiumkunsten. In dit verband hopen wij tot betere afstemming en communicatie te komen met andere culturele instellingen in de stad en ons netwerk binnen de sector te vergroten.

Het traject 'Diversiteit en Inclusie in de Haagse Cultuursector' zetten wij voort en gaan door met het vervullen van een aanjagers- en voortrekkersrol. Daarnaast borgen wij intern ons beleid op het gebied van diversiteit en inclusie beter, o.a. door vast te leggen op welke manier wij de Code Diversiteit & Inclusie volgen, vergroten van inzicht en draagvlak van/onder medewerkers en vaste inhuurkrachten. Het Koorenhuis moet in alle opzichten een goede afspiegeling zijn van de diversiteit van de stad en inclusief zijn voor iedereen.

Verder richten wij ons op het borgen van de Code Fair Practice en het vastleggen en optimaliseren van onze toepassing ervan. In de huidige situatie hanteren wij weliswaar een cao en stellen vergoedingen voor inhuurkrachten en programmering vast aan de hand van marktconforme tarieven. Een verbeterslag kunnen wij echter nog wel maken. Met het borgen van de Code, krijgen wij eventuele knelpunten beter in beeld.

In 2020 gaan wij eveneens verder met het uitwerken van een activiteitenplan en programmering voor het *Huis voor Makers*. Dit maakt deel uit van ons beleidsplan 2021-2024. In dat kader zijn wij afgelopen najaar gestart met een vooronderzoek om een ruimte in het Koorenhuis om te vormen tot een *Creative Technology Hub*. Daarnaast zijn er verschillende ideeën voor terugkerende activiteiten,

die nog verder uitgewerkt moeten worden. Met andere partijen zijn wij in gesprek over hun mogelijke bijdrage aan het Koorenhuis als een *Huis voor Makers*. De overstap naar een andere cao vormt een belangrijk aandachtspunt en de afronding daarvan hopen wij in 2020 te kunnen realiseren. Belangrijke verbeteringen aan ons marketing- en communicatiebeleid en acquisitiebeleid voor verhuur staan eveneens op de planning komend jaar. Daarbij kunnen wij doorbouwen op het positionerings- en profileringsbeleid dat wij in de komende jaren hebben ingezet.

Management van medewerkers, processen en middelen

Het afgelopen financieel tekort in 2019 heeft ons doen realiseren dat ons financieel beleid en beheer kwetsbaar is. In het komend jaar zetten wij acties in die tot een verbetering hiervan moeten leiden. Daarnaast stellen wij een realistisch financieel plan op hoe wij in de komende jaren het negatief vermogen gaan aanvullen.

Ondertussen zijn aanpassingen in de faciliteiten en dienstverlening die noodzakelijk waren als gevolg van de reorganisatie redelijk geland en kunnen we stellen dat de organisatie die wij wilden vormen, er nu staat. In het komend jaar gaan wij alles verder finetunen en waar nodig verbeteren. Dit doen wij o.a. door bedrijfsonderdelen en afdelingen beter aan elkaar te verbinden, zodat er minder eilandvorming is en de onderlinge communicatie soepeler en effectiever verloopt. In 2019 is er een kernteam samengesteld, dat bestaat uit teamleiders en medewerkers van verschillende afdelingen. De rol en functie van het kernteam werken wij in het komend jaar verder uit. Na alle wijzigingen binnen het sales- en horecateam, is het nu noodzakelijk om de taken/werkzaamheden en werkprocessen opnieuw te ordenen en stroomlijnen. De online boekingsmodule die afgelopen jaar is ontwikkeld rollen wij verder uit. Dit is een belangrijke stap bij het enerzijds verlagen van de werkdruk van de sales en het inzetten van andere acties en anderzijds het vergroten van het gebruiksgemak van klanten bij het huren van ruimtes. Wij verwachten dit een positief effect zal hebben op de opbrengsten uit verhuur.

Een nieuw inrichtingsplan voor ruimtes die gebruikt worden voor de culturele en zakelijke verhuur staat eveneens - zoals in voorgaande jaren - op de planning. Dit is een omvangrijk traject waarvoor veel tijd nodig is. Tegelijkertijd ontstaan er nieuwe inzichten en daarmee ook een noodzaak om het oorspronkelijke plan te herzien. Hier richten wij ons in het komend jaar op, waarbij we goed bekijken op welke momenten de pieken in het gebruik van ruimtes in het Koorenhuis liggen en hoe ruimtes buiten deze tijden optimaler gebruikt kunnen worden. Aan de hand daarvan bepalen wij vervolgstappen, zoals het zoeken van nieuwe huurders die binnen deze momenten activiteiten verzorgen. Daarnaast staat het afstoten/verwijderen en vervangen van een deel van de activa (o.a. instrumenten) nog steeds op de planning, ondanks dat dit administratief al grotendeels is afgerond.

De horeca in het Koorenhuis loopt beter dan ooit tevoren en de structurele activiteiten die wij zelf organiseren of in nauwe samenwerking met anderen dragen daar positief aan bij. Uit de opbrengsten van de horeca worden in eerste instantie alle kosten gedekt en het restant vloeit naar de algemene exploitatie. Naast financieel draagt de horeca verder bij aan de exploitatie door het aantrekken van nieuwe publieksgroepen. Voor wat betreft de interne organisatie is er door de veelheid en verscheidenheid van activiteiten een werkstructuur en flexibiliteit ontstaan binnen zowel het horecateam als de gehele operationele organisatie, waardoor nieuwe activiteiten snel en soepel opgepakt en uitgevoerd worden. Wij gaan op dezelfde weg verder en leggen de focus daarbij op het efficiënter inzetten van onze medewerkers en middelen. Naast de vernieuwing van de inrichting van de horeca die wij in de afgelopen jaren hebben gerealiseerd, zijn de keukenfaciliteiten ernstig verouderd en dringend aan modernisering toe. In het komend jaar bekijken we hoe dit gerealiseerd kan worden in combinatie met de gestelde financiële doelen.

Klanten en partners

Onze belangrijkste klanten en partners zijn de partijen en organisaties die in het Koorenhuis zijn gehuisvest en/of er op structurele basis activiteiten ontplooien. Afstemming, evenals het onderhouden van contact en goede relaties vormen ook in 2020 aandachtspunten, alsook het vergroten van de betrokkenheid van deze groep bij het Koorenhuis. Dit gaan wij doen o.a. door onze communicatie richting deze groep structurele huurders/aanbieders te verbeteren en hun wensen en behoeften vaker en beter te peilen, zodat we daar beter aan tegemoet kunnen komen.

De structurele samenwerking met GUAP, Projazz en De Regentenkamer zetten wij in het komend jaar voort. Daarnaast blijven wij zoeken naar nieuwe samenwerkingspartners die interessant programma-aanbod voor het Koorenhuis meebrengen, of die met relevante en aansprekende initiatieven bezig zijn die wij in het Koorenhuis kunnen faciliteren. Het opzetten van eigen projecten en initiatieven staat eveneens op de planning. Daarbij richten wij ons meer op structurele programma's, die bijv. in een reeks of voor een langere periode maandelijks plaatsvinden. Een actiever beleid voor het werven van klanten voor de zakelijke verhuur en het voeren van een effectief acquisitiebeleid stond afgelopen jaar op de planning, echter is nog niet afdoende gelukt om van de grond te krijgen. In 2020 gaan wij ons hiervoor inspannen, aangezien er volgens ons nog kansen en mogelijkheden zijn om dit uit te bouwen.

Begroting verkort 2020

Onderstaand is de begroting 2020 te vinden die als onderdeel van de meerjarenbegroting 2017-2020 eerder is uitgewerkt. Aangezien deze begroting enige tijd geleden is opgesteld, is er een nieuwe werkbegroting 2020 waarmee wij beter kunnen sturen op de inkomsten en uitgaven.

BATEN	
Opbrengsten uit exploitatie	347.287
Subsidie gemeente Den Haag	755.000
Overige bedrijfsopbrengsten	30.000
Opbrengsten horeca	225.737
Totaal BATEN	1.358.024
LASTEN	
Personeelskosten	482.287
Gebouw gebonden materiele kosten	500.000
Organisatiekosten	50.000
Overige kosten	100.000
Kosten horeca	225.737
Totaal LASTEN	1.358.024

Ondertekening bestuursverslag

Directeur-bestuurder en Raad van Toezicht van PRINS27 verklaren hierbij getrouw verslag te hebben gedaan van de activiteiten en financiën in 2019.

Den Haag, april 2020

S. Mumcuyan
directeur-bestuurder

A.L. Messelaar
voorzitter Raad van Toezicht